

szakok krónikásainak szövegét — koruk ideológiájának, saját társadalmi helyzetüknek megfelelően — átírták, korszerűsítették, ebből született a Képes Krónika számos anakronizmusa, többek között a XII—XIII. század viszonyainak visszavetítése a honfoglalás korára (például Anonymusnál). A műfaji heterogenitás — krónika, gesta, legenda stb. keveredése a kompozícióban — már a kezdet kezdetén (XI. század) megfigyelhető, a „történet” leírásán túl ez teszi érdekessé a krónikát.

A történeti hitelesség megállapítása bonyolult és körülményes elemzést igényel, Kristó Gyula ízelítőt ad az így elérhető eredményekből, jóllehet bizonyos pontokon — források hiányában — a szerző maga is csak feltevés szintjén tudja eldönteni, hogy a krónika a régmúlt időknek („história”) vagy a leíráshoz közel eső jelenkornak („kortörténet”) a forrása-e. Ennek az új típusú szempontnak a bevitelével — amelyre a könyv címe is utal — a szerző új értelmezést adott a Képes Krónika régóta és sokoldalúan vizsgált problematikájához mind a nagyközönség, mind a szakemberek számára. Szemléletes példákon mutatja be, hogy a krónikaírók — miután részesei voltak saját koruk politikai csatározásainak — pártosak lévén, a históriát is a politika eszközünek tekintették.

Reméljük, a középkor iránt érdeklődők e kötet olvasása után kedvet kapnak a Képes Krónika ma már mindenki számára hozzáférhető valamelyik kiadásának át- tanulmányozására, a miniatúrák képi világának megismerésére. Az élvezetes és olvasmányos stílusban megírt könyvet a Képes Krónikáról készült néhány fénykép- felvétel és irodalmi tájékoztató egészíti ki. (*Magvető, 1977.*)

RAKOS ISTVÁN

